

paa at indføre en ny Paragraf, der aabner Adgang til ogsaa efter denne Lov at yde Tillægslaan. Man har fundet det rigtigst at fastsætte det Beløb, der kan ydes, til Forskellen mellem, hvad der allerede er ydet, og 12 000 Kr., og samtidig bestemmes det, at disse Tillægslaan fortrinsvis skal komme dem til gode, der har faaet oprettet Husmandsbrug i Henhold til Loven af 1917, idet man gaar ud fra, at disse Brug, der altsaa er oprettede under Dyrtiden — eller i hvert Fald en Del af dem —, er noget mindre end Brugene i Almindelighed.

Disse Ændringsforslag, som er stillede af Ministeren og tiltraadte af Flertallet, skal jeg paa dettes Vegne anbefale til Tingets Vedtagelse, og jeg skal vente med at udtale mig om Mindretallets Forslag, indtil Ordførerne for de paagældende Partier har udtalt sig derom.

Olufson: Vi havde fra vort Partis Side ment, at naar man skulde gaa til at bevilge store Beløb til Udstykning af Jord, skulde man have et noget sikrere Grundlag end det, man i Øjeblikket har. De Erfaringer, man har fra de gamle Jordlove, er nemlig ikke blevet samlet paa en saadan Maade, at man kan bedømme dem i Sammenligning med de sidst vedtagne Jordlove. Vi havde i Princippet hellere set, at man, i Stedet for at bevilge store Beløb for at puste Liv i den gamle Statshusmandslov, var gaaet en anden Vej og havde vedtaget det i sin Tid forelagte fjerde Jordlovsforslag. Men Flertallet i Udvalget har ikke udvist nogen Lydhørhed overfor denne Tankegang, og da Forholdene i Øjeblikket er saa vanskelige, som de er, med Arbejdsløshed, Flugt fra Landet til Byerne og Bolignød begge Steder, har vi ikke villet fastholde vore principielle Krav, men er gaaet ind paa en Realitetsbehandling af det foreliggende Lovforslag. Det gælder ogsaa for os om i den nuværende vanskelige Situation at søge at holde saa mange tilbage paa Landet som muligt og skaffe Plads derude for Landbougdommen paa en Tid, hvor Industrien ikke er i Stand til at optage Fødselsoverskuddet. Men vi kan ikke erkende, at Lovforslaget, som det foreligger, heller ikke med de af Flertallet tiltraadte Ændringer, er tilstrækkeligt til at skabe en Jordlovgivning, der kan siges at komme Landarbejderne, Tyendet og Husmands-sønnerne til Gavn. Der er endnu eet, der har bevirket, at vi maa stille os noget tvivlende, nemlig den store Forskel mellem de to Sæt Jordlove, vi fremtidig kommer til at arbejde med. Paa den ene Side har vi

Jordloven af 4. Oktober, der peger henimod offentligt Fæste, og paa den anden Side denne Lov, der peger hen paa Privateje, ja, i høj Grad fremelsker dette. Vi har ved vore Ændringsforslag i nogen Grad søgt at fjerne denne Uoverensstemmelse, og jeg vil haabe, at Flertallet i denne Sal i nogen Grad vil tage Hensyn dertil, saaledes at vi, inden Lovforslaget forlader dette Ting, faar fjernet de værste Uoverensstemmelser og sammenarbejdet de to Principper noget mere.

Under Ændringsforslag Nr. 1 har vi sammen med det radikale Venstres Repræsentanter i Udvalget stillet Krav om, at der skal være en vis Jordværdi, mindst 30 pCt. af Ejendommens Laaneværdi. Naar man gaar til at yde et saa uforholdsmæssigt stort Byggelaan og et uforholdsmæssigt stort Tilskud fra Statens Side, har vi ment det uforvarligt ikke samtidig at kræve, at Præget af Landbrugshus opretholdes. Nu er jeg ganske overbevist om, at Amtskommissionerne vil gøre, hvad de kan, for at der bliver et vist Forhold mellem Værdien af Jord og Bygninger, men jeg er ikke sikker paa, at de i alle Tilfælde vil være i Stand til at hindre, at en eller anden, der ønsker et Byggelaan, køber et mindre Areal og sætter en Bygning derpaa, der bliver alt for værdifuld i Forhold til Arealets Størrelse, hvorved Ejendommen altsaa ikke faar Præg af at være en Landbrugsejendom. Derfor har vi stillet vort Ændringsforslag.

Under Ændringsforslag Nr. 3 har vi foreslaaet, at det direkte Tilskud fra Statens Side paa 6 600 Kr. ikke maa gives som et direkte Tilskud, men skal ydes paa samme Maade, som det skete ved Loven af 4. Oktober 1919, saaledes at man fra Statens Side yder et rentefrit Laan til Bygningerne, men med Tilføjelse af, at det ikke skal ydes rentefrit i al Fremtid. Forsaavidt de økonomiske Forhold igen afbalanceres, og vi om 10 Aar eller maaske forinden kommer ind i normale Forhold, hvor altsaa det Misforhold, der nu er mellem Arbejdsløn og Byggepriser og mellem Arbejdsløn og Jordpriser, er afbalanceret, maa vi komme til det Tidspunkt, hvor man fra Statens Side siger: Nu kan vi ikke længere yde store Tilskud eller rentefrie Laan til disse Bygninger; nu maa vi nøjes med at sige: Der ligger Jorden, den faar I til den Jordværdi, den er ansat til, og den maa I forrente til den Rentefod, der er den almindelige; I kan fra Statens Side laane Penge til Bygningerne, uden at Staten lider noget Tab derved, men saa maa I selv møde med den fornødne Kapital, det fornødne Arbejdsmod og Arbejdsdygtighed,